

Grundläggande granskning av Miljö- och bygg- nadsnämnden

2025

Vilhelmina kommun

Sammanfattning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen.

Enligt God revisionsred är den grundläggande granskningen inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Denna granskning har således varit av översiktlig karaktär.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 3.

Innehåll

1. Inledning.....	2
1.1. Bakgrund.....	2
1.2. Syfte och revisionsfrågor.....	2
1.3. Avgränsning.....	3
1.4. Revisionskriterier.....	3
1.5. Genomförande.....	4
2. Granskningsresultat.....	5
2.1. Inledning.....	5
2.2. Styrning och uppföljning av verksamhet.....	5
2.3. Styrning och uppföljning av ekonomi.....	6
2.4. Intern kontroll.....	6
3. Sammanfattande bedömning.....	7

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Begreppet all verksamhet avser den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas ansvarsområden.

Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bl. a. i kommunallagen 6 kap. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt *god revisionsred i kommunal verksamhet* ska den grundläggande granskningen ge en grund för revisionens bedömningar i revisionsberättelsen. Granskningen ska vara inriktad på att översiktligt bedöma målpåfyllelsen samt om styrelse respektive nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen tar sin utgångspunkt i *God revisionsred*, samt de risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är översiktligt bedöma om miljö- och byggnadsnämnden har säkerställt att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Utifrån syftet besvarar vi följande revisionsfrågor i granskningen:

Ändamålsenlighet

- ▶ Har miljö- och byggnadsnämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av verksamheten?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av verksamheten?

Ekonomiskt tillfredställande

- ▶ Har miljö- och byggnadsnämnden säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomin?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av ekonomin?

Intern kontroll

- ▶ Har miljö- och byggnadsnämnden säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig?

1.3. Avgränsning

Granskningen avser miljö- och byggnadsnämnden och är främst avgränsad till år 2025. Den grundläggande granskningen är översiktlig och inte inriktad på detaljer. Eftersom granskningen är översiktlig bedömer vi ändamålsenlighet, ekonomiskt tillfredställande, intern kontroll på en övergripande nivå.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policies och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning. I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen 6 kap. 6 § om nämndernas ansvar för styrning och intern kontroll
- ▶ Reglemente för miljö- och byggnadsnämnden
- ▶ Kommunspecifik styrmodell
- ▶ Reglemente för intern kontroll

1.4.1. Reglemente för miljö- och byggnadsnämnden

Enligt miljö- och byggnadsnämndens reglemente (KF 2022-06-20)¹ regleras ansvarsområdet av plan- och bygglagen. Nämnden ansvarar för att implementera kommunala uppgifter och utföra provningar och tillsyn enligt miljö- och hälsoskyddslagar. Det finns inga undantag avseende kommunens styrmodell för styrning, uppföljning och intern kontroll.

1.4.2. Kommunspecifik styrmodell

I årsplan med budget 2025 samt plan 2026-2028 återfinns kommunfullmäktiges vision och styrmodell.

För att uppnå visionen beskriver kommunfullmäktiges styrmodell vissa perspektiv med riktlinjer:

- ▶ **Tillgänglighet**
Riktlinjer: gott värdskap, hög tillgänglighet och professionalism är värden som ska genomsyra all verksamhet. Transparens/insyn, öppenhet, delaktighet, för alla, snabbt och enkelt, tillgång till utbildning, snabb etablering av nyanlända, minska ut- anförskap
- ▶ **Trygghet**
Riktlinjer: Välfärd, socialt skyddsnät, myndighetsutövning, fysisk miljö, säkerhet, krisberedskap
- ▶ **Effektivitet**
Riktlinjer: utifrån invånarnas/kundernas, forskning, beprövad vetenskap och kunskapsbaserade perspektiv utveckla kvaliteten på (välfärds)tjänsterna, digitalisera det som går att digitalisera.

¹ Kommunfullmäktige har i december 2025 fastställt revidering av reglementet (2025-12-08).

► **Samhällsutveckling**

Riktlinjer: Bibehålla och utveckla ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle

Styrmodellen innehåller inte några specifika instruktioner om hur kommunfullmäktiges perspektiv och riktlinjer ska beaktas av kommunstyrelse och nämnder.

1.4.3. Reglemente för intern kontroll

Enligt fullmäktiges reglemente för intern kontroll (KF 2023-10-09) ska nämnder/styrelser regelbundet genomföra en riskanalys med riskbedömning för sin verksamhet samt upprätta en internkontrollplan. Nämnderna ansvarar även för att rapportera resultatet av internkontrollarbetet till kommunstyrelsen. Därutöver är styrelsen skyldig att löpande följa upp systemet för den interna kontrollen.

1.5. Genomförande

Vi har i huvudsak utfört granskningen genom dokumentgranskning (tex protokoll och tillhörande underlag såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut och årsrapporter/verksamhetsberättelser).

Vi använder oss av följande bedömningskala för att besvara revisionsfrågorna och kontrollpunkterna i tabellerna:

Ja, i allt väsentligt.	Grön
Delvis, viss avvikelse.	Gul
Nej, väsentlig avvikelse.	Röd
Ej tillämbart.	Grå

2. Granskningsresultat

2.1. Inledning

I nedanstående avsnitt redogörs för granskningens iakttagelser. Vi har utifrån granskningens tre övergripande revisionsfrågor delat upp dessa i tre avsnitt där våra iakttagelser per fråga sammanställs i tabeller. Granskningens resultat sammanställs i avsnitt tre där granskningens syfte och revisionsfrågor besvaras.

2.2. Styrning och uppföljning av verksamhet

I nedanstående tabell har vi sammanställt våra iakttagelser avseende nämndens verksamhetsstyrning och uppföljning. Tabellen syftar till att besvara revisionsfrågan om miljö- och byggnadsnämnden har säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt.

Kontrollpunkter: Verksamhetsstyrning och uppföljning	Bedömning	Kommentar och hänvisning till protokoll
Beslutat om verksamhetsmål	Ja	Nämnden beslutade om en verksamhetsplan för året vid sammanträdet 2024-12-12.
Beslutat om nyckeltal för att mäta måluppfyllelsen	Ja	Nämnden har beslutat om verksamhetsmål med en effektkedja kopplat till sig, med fastställda aktiviteter och mått.
Följt upp verksamheten löpande under året	Ja	Nämnden har följt upp verksamheten i en delårsrapport per augusti och behandlat den vid sammanträdet 2025-08-21. Nämnden prognostiserar per augusti att 2 mål uppfylls och 2 delvis.
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse	ET	I delårsrapporten per augusti framgår att inga särskilda åtgärder vidtas utifrån prognosen gällande måluppfyllelsen.
Följt upp verksamheten i en årsrapport	Ja	Nämnden har följt upp verksamheten i en årsrapport inklusive bilaga om måluppfyllelse, och behandlat den vid sammanträdet 2026-03-12.
Når målen för verksamheten	Delvis	I nämndens årsrapport framgår att två mål uppfylls, och två uppfylls delvis. Uppföljning av samtliga aktiviteter och mått kopplade till målen sker i en enskild bilaga till nämnden.

2.3. Styrning och uppföljning av ekonomi

I nedanstående tabell har vi sammanställt våra iakttagelser avseende nämndens styrning och uppföljning av ekonomin. Tabellen syftar till att besvara revisionsfrågan om miljö- och byggnadsnämnden har säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar.

Kontrollpunkter: Ekonomistyrning och uppföljning	Bedömning	Kommentar och hänvisning till protokoll
Beslutat om budget inom tilldelade ramar för innevarande år	Ja	Nämnden har beslutat om en budget för året vid sammanträdet 2024-10-10.
Följt upp ekonomin löpande under året	Ja	Nämnden har följt upp ekonomin löpande vid sammanträden och i delårsrapporter per april och augusti samt behandlat dem vid sammanträdena 2025-05-15 och 2025-08-21. Per augusti prognostiserar nämnden ett överskott om 0,5 mnkr för helåret.
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende ekonomi	ET	Per augusti framgår att inga särskilda åtgärder vidtas i och med en positiv prognos.
Följt upp ekonomin i en årsrapport	Ja	Nämnden har följt upp ekonomin i en årsrapport och behandlat den vid sammanträdet 2026-03-12.
Når målen för ekonomin (inkl. budget)	Delvis	Nämnden redovisar ett överskott om 0,816 mnkr vilket motsvarar cirka 21 procent av budget för året. Enligt nämndens årsrapport följer överskottet främst av högre intäkter än budgeterat (totalt 0,309 mnkr över budget).

2.4. Intern kontroll

I nedanstående tabell har vi sammanställt våra iakttagelser avseende nämndens interna kontroll. Tabellen syftar till att besvara revisionsfrågan om miljö- och byggnadsnämnden har säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig.

Kontrollpunkter: Intern kontroll	Bedömning	Kommentar och hänvisning till protokoll
Genomfört en riskanalys avseende verksamhet och ekonomi	Ja	Internkontrollplanen innehåller en riskanalys avseende nämndens verksamhet och ekonomi.
Beslutat om en internkontrollplan	Ja	Nämnden beslutade om en internkontrollplan för året vid sammanträdet 2025-03-13.
Följt upp internkontrollplanen	Ja	Nämnden har följt upp internkontrollplanen för året vid sammanträdet 2026-03-12.
Vidtagit åtgärder vid identifierade brister	ET	Nämnden bedömer att kontroller har genomförts enligt beslutad plan och utifrån resultatet finns inget behov av åtgärder.

3. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning utifrån vår översiktliga granskning är att miljö- och byggnadsnämnden **delvis** har säkerställt att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt att den interna kontrollen är **tillräcklig**.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Granskningsområde och revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har miljö- och byggnadsnämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt? (Baseras på avsnitt 2.2)	Delvis	Bedömningen baseras på att nämnden har antagit mål för verksamheten. Två mål bedöms som uppfyllda, två mål bedöms som delvis uppfyllda i delårsrapporten. Bedömningen baseras även på att nämnden inte vidtar särskilda åtgärder utifrån prognosen och i årsrapporten redovisar en delvis god måluppfyllelse.
Har miljö- och byggnadsnämnden säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar? (Baseras på avsnitt 2.3)	Delvis	Bedömningen baseras på att nämnden har beslutat om en budget för året och följt upp den löpande vid sammanträden, i delårsrapporter och i en årsrapport. Bedömningen baseras även på att nämnden redovisar ett överskott motsvarande 21 procent av budgeten för året.
Har miljö- och byggnadsnämnden säkerställt en tillräcklig intern kontroll? (Baseras på avsnitt 2.4)	Ja	Bedömningen baseras på att nämnden utifrån en riskanalys har antagit en internkontrollplan och följt upp den. Uppföljningen visar tillfredsställande resultat för samtliga kontroller.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi miljö- och byggnadsnämnden att:

- ▶ Säkerställa att ändamålsenliga åtgärder vidtas för att nå högre måluppfyllelse.
- ▶ Säkerställa att ändamålsenliga åtgärder vidtas för att uppnå en ekonomi i balans.

Vilhelmina april 2026

Jonna Aimoson
Verksamhetsrevisor, EY

Christer Brubäcken, uppdragsledare
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY